

erklærede det ærede Medlem for Svendborg, at han er Tilhænger af den almindelige Valgret, altsaa, han maatte ogsaa have støttet et Forslag, der søgte en Løsning paa den almindelige Valgrets Grund. Kort sagt, hvis de Herrer havde brugt den Nøgle, som jeg i Virkeligheden gav det ærede Medlem for Løvel i Fjor, saa vilde de kunne have lukket op for Masser af Hjerter, som nu i et helt Aar have været gjorte til Røverkuler, medens man allerede paa det Tidspunkt vilde kunne have lukket op for dem.

Men man kunde ogsaa have gjort det senere, thi Forholdet er jo ikke dette, som den højtærede Minister sagde i Gaar, at Befolkningen længes efter denne Løsning. Befolkningen længes efter en Løsning af dette Spørgsmaal, det er rigtigt, men den længes ikke efter denne Løsning. Det er min Overbevisning, at skulde denne Løsning komme ud til Folkeafstemning her i Landet, vilde den blive stemt ned. Nej, man har længtes efter en Løsning, og saa er man blandt andet bleven præpareret til at skulle tage mod en hvilken som helst Løsning, der blev budt, ved Hjælp af den Trusel, at tog man den ikke, vilde Landet blive kastet ind i en oprivende Kamp. Men jeg har tilladt mig at nedlægge Protest imod, at Forholdet er saadant. Der vilde ingen Kamp være kommet ud af dette, at man havde søgt en anden og bedre Løsning paa dette Omraade. Jeg har beklaget, at det frikonservative Parti — og det var særlig mod det og dets Gerning paa dette Omraade, jeg forleden rettede min Kritik — ikke har formaaet at se stort, klogt og politisk paa denne Sag, nu maa jeg altsaa ogsaa beklage, at den højtærede Minister hellere har villet slutte en Overenskomst med den ærede 2den Landstingsmand for 10ende Kreds (Frijs) paa Basis af privilegeret Valgret, paa Basis af et Forsøg paa en Indskrænkning af det kommunale Selvstyre, end han har villet arbejde paa en Løsning som den, jeg har antydnet, og som var kommunalt forsvarlig og politisk klog og en Ting til: demokratisk uangribelig.

Nu staa vi i dette Ting overfor noget, som er afgjort paa Forhaand. Et Par Mænd i dette Land har underhaanden lavet det, som her foreligger for os, de have underhaanden sikret sig, at et Flertal i dette Ting vil stemme for det, de saaledes havde lavet, og efter at de havde faaet det vedtaget oppe i Landstinget, møde de nu med det her for os. Vi kunne

faa Lov til at snakke om det, men selv om f. Eks. det Forslag, jeg udkaster, i Virkeligheden er af den Art, at Flertallet i denne Sal foretrækker det for det foreliggende, vil det, som denne Sag er bleven træneret, intet nytte, intet som helst. Man kan ikke en Gang faa at vide, om der er et Flertal i denne Sal for et saadant Forslag, thi Flertallet er bundet paa Forhaand. Jeg har ikke stor Lyst til, selv om det er det nemmeste, selv om det kan bringe Ros fra forskellig Side i Øjeblikket, at hænge paa noget, som kommer til os i denne Form og er af denne Art. Og jeg vil ikke forsøge paa at søge Dækning bag nogle tomme Talemaader om, at dette er det eneste mulige Forlig, og at hvis vi ikke faa dette Forlig, faa vi en oprivende storpolitisk Kamp og ingen Reformer, thi jeg tror ikke, der er nogen Politiker, der tror paa den Betragtning. Overhovedet kan jeg ikke nægte, at naar jeg ser paa, hvorledes denne Sag er bleven træneret, og naar jeg ser paa det Resultat, man er naaet til, mindes jeg gamle Oxenstiernas Ord til sin Søn om, med hvor liden Visdom Verden bliver regeret. Men den Gang, for 250 Aar siden, maa de dog have været forholdsvis lykkelige, for selv om Visdommen var liden, var det dog Visdom. Naar jeg en Gang skal til at betro min Søn noget, bliver det ikke om Visdommens Lidenhed, men saa bliver det om Størrelsen af det, der nu regerer Verden, og som ikke just er Visdom.

L. Rasmussen (Vejle Amts 1ste Valgkreds): Det karakteristiske ved de Forhandlinger, der have været førte her i disse Dage, har været, at der ikke er et eneste politisk Parti, der er tilfreds med den foreslaaede Løsning af Spørgsmaalet. Ikke en har sagt: Det, der her foreligger, er den Løsning af Spørgsmaalet, vi ønske. Den højtærede Indenrigsminister, der forstod, at det var nødvendigt for ham at fremføre noget til Forsvar, og som følte, at hans Stilling trængte til Forsvar, fremhævede, hvorledes C. Berg havde udtalt sig om den kommunale Valgret tidligere, men der er den Forskel, at den Gang, da Berg udtalte sig om, at han kunde forhandle angaaende Valgretten, sad Højre ved Styret, da raadede Højre over Landstinget, da var det saaledes, at Folketinget ikke havde den ringeste Indflydelse paa noget. Naar Landstinget øvede Modstand mod en Sag, havde man ikke noget som helst Middel til at bryde denne Modstand.